

ПЪРВА АТОМНА

ПЕРИОДИЧНО ИЗДАНИЕ НА "АЕЦ КОЗЛОДУЙ" ЕАД

БРОЙ I, 2005, ГОДИНА XV

ПЪЛНОМАЩАБНИЯТ ■
СИМУЛАТОР –
ПЕТГОДИШЕН
ПРОЦЕС НА РАЗВИТИЕ

МОДЕРНИЗАЦИИ ■
В ОТКРИТАТА
РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНА
УРЕДБА

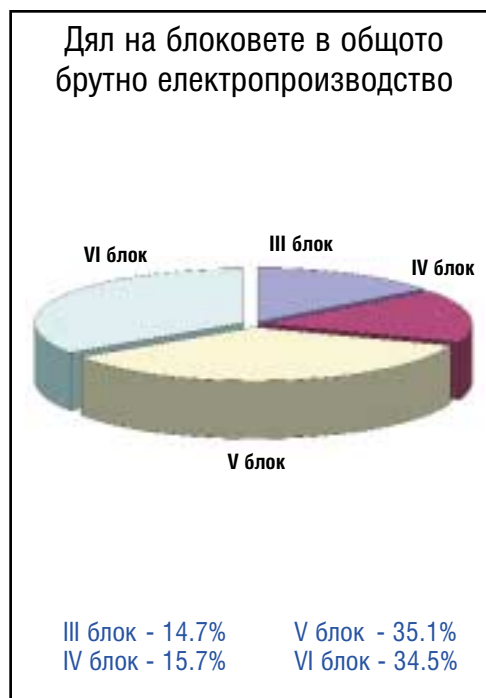
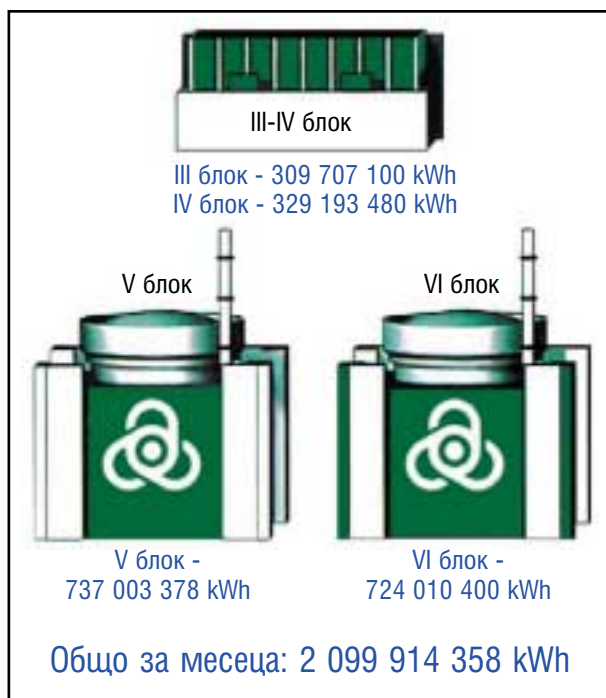
РЕГИОНАЛНИ ■
ИЗМЕРЕНИЯ
НА ЕНЕРГИЙНАТА
ПОЛИТИКА НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

АЕЦ "КОЗЛОДУЙ" – ЕНЕРГИЯ ЗА ЧИСТА ПРИРОДА

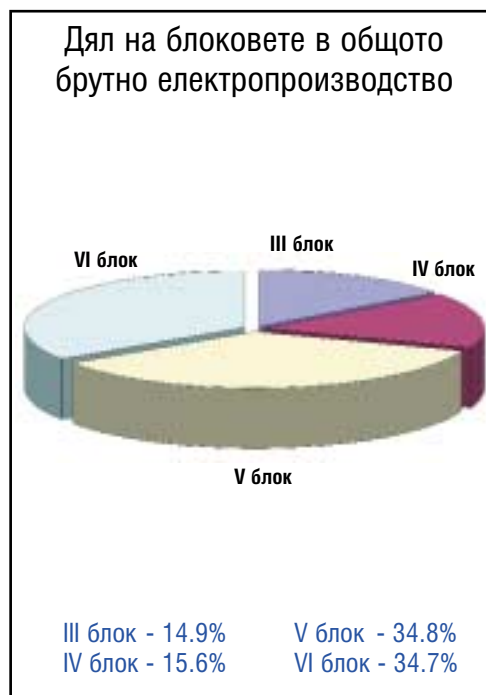
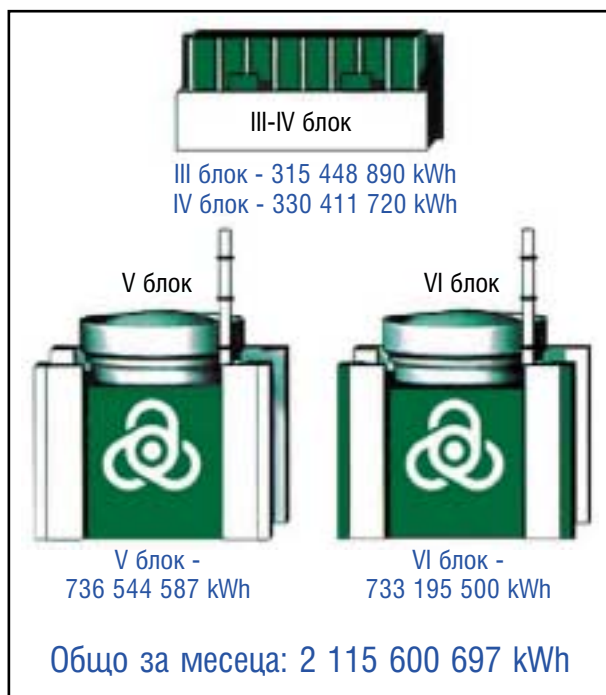
СЪДЪРЖАНИЕ

Електропроизводство	1
Пълномащабният симулатор – петгодишен процес на развитие	2
Ново РПУ осигурява охраната на АЕЦ	6
Актуални наредби на Агенцията за ядрено регулиране	7
Работни фокус-групи по мотивация на персонала	7
Проект за анализ на “човешки грешки”	8
Семинар по ядрена безопасност	9
Приключи проект на МААЕ	9
Регионални измерения на енергийната политика на Европейския съюз	10
АЕЦ на либерализирания пазар на електроенергия	13
Модернизациите в Откритата разпределителна уредба на АЕЦ доближават системата до изискванията на UCTE	14
Митко Янков: Безопасността – висш приоритет за атомната централа	16
Регионална “Евродеск” точка – ново направление в работата на Сдружение ИРИРК	18
Двустранно сътрудничество за намаляване на социалните последици от спиране на ядрени мощности	19
Обмен на информация между централи в процес на извеждане на мощности	19
Избрани са представители за годишното събрание на пълномощниците	20
WIN-България прие програма за дейността си през 2005 г.	21
АЕЦ гостува с фотографска изложба в Мини “Марица – Изток”	21
В отговор на медийния интерес	22
Празнични концерти	23
АЕЦ “Козлодуй” кани децата на България за участие в художествен конкурс	23
Кратки спортни вести	24

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО ЗА м. ДЕКЕМВРИ 2004 г.

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО ЗА м. ЯНУАРИ 2005 г.

ПЪЛНОМАЩАБНИЯТ СИМУЛАТОР – ПЕТГОДИШЕН ПРОЦЕС НА РАЗВИТИЕ

В края на месец февруари 2005 г. се навършиха пет години от официалното откриване на пълномащабния симулатор (ПМС) за блокове с реактори ВВЕР-1000 в Учебно-тренировъчния център (УТЦ) на АЕЦ “Козлодуй”. За развитието на функциите му през тези години, за усъвършенстването на съоръжението и на инструкторския му състав разказва Валери Тодоров – ръководител на сектор “Симулатори” в УТЦ.

Проектът

Началото на проекта за създаване на пълномащабен симулатор за обучение на операторите от V и VI блок на АЕЦ “Козлодуй” се поставя с договор между Националната електрическа компания (НЕК) и американската компания GSE Systems през ноември 1994 г.

Реализацията на проекта стартира през м. януари 1995 г., когато започва събирането на необходимата информация и данни за референтния за симулатора шести блок на АЕЦ “Козлодуй” и организирането на екип от български специалисти за участие в проекта.

Основният технически екип, който има задача да осъществи трансфера на технологията за изграждане на пълномащабен симулатор, е съставен от 15 специалисти, осем от тях – от АЕЦ “Козлодуй”, и седем – от българската инженерингова компания “Риск-инженеринг”. През м. юни 1995 г. екипът заминава за САЩ за една година. В този период се осъществява трансферът на ноу-хау за изграждане на ПМС, което позволява днес българските софтуерни и хардуерни инженери да извършват необходимите изменения в симулатора. Около 65% от всички дейности за изграждане на съоръжението са дело на българския екип и са изпълнени под ръководството на представителите на GSE Systems. За една година успешно се подготвя предварителната спецификация на проекта, която включва идентификация на необходимите данни за проектирането на панелите и софтуерните модули. Въведени са данните в системата за контрол на конфигурацията на симулатора, започва моделирането на системите и завършва подготовката на процедурите за приемателните тестове.

След прекъсване в периода 1996-1997 г. поради финансовата криза в България и свързани-

те с нея ограничения за НЕК, проектът продължава през втората половина на 1998 г. В началото на 2000 г. съоръжението е напълно изградено, извършени са изпитанията и на 25 февруари официално е предадено на експлоатиращата организация – АЕЦ “Козлодуй”. През следващите няколко месеца се извършва подготовката за лицензиране на симулатора от Агенцията за ядрено регулиране (АЯР), което става факт на 28 юли 2000 г. Три дни по-късно започва обучението на операторските екипи от блочните щитове за управление (БЩУ) на V и VI блок.

От началото на експлоатацията на ПМС всеки един от операторите на V и VI блок преминава задължително едноседмично обучение в симулатора два пъти годишно.

Модернизациите

Първата програма за модернизация на ПМС е изпълнена успоредно с подготовката за лицензиране през 2000 г. и е свързана с въвеждане на промените, настъпили на VI блок след 1995 г., когато изходните данни за изграждане на симулатора са били замразени. Актуализацията се финансира от Департамента по енергетика на САЩ (US DOE). Отговорността за изпълнението е изцяло на GSE Systems, а реализацията е на българския екип.

Използването на симулатора за обучение е организирано на две смени в рамките на календарната година и се осъществява през пролетта и есента. “Ваканциите” през лятото и зимата се използват за „актуализиране” на симулатора, т. е. за привеждането му в съответствие с референтния VI блок. През лятото се изпълняват основно софтуерните изменения, през зимата – хардуерните промени. По този начин, до лятото на 2002 г., максималният период от време, през който симу-

латорът е различен от блока, не е превишавал 4 месеца, което е много добър показател. Американският стандарт ANSI/ANS-3.5, по който работи ПМС, допуска една година различие.

През изминалите години са изпълнени общо 10 програми за обновяване на симулатора, които са продиктувани от измененията на референтния блок и от необходимостта от модернизация за подобряване на качествата на самия ПМС. Въведена е аудио-визуална записваща система. В самостоятелно помещение е отделена инструкторската станция (компютризирана станция, чрез която инструкторът управлява симулатора), при пълно съответствие на БЦУ на симулатора с това на БЦУ на VI блок.

Основното предизвикателство за екипа на ПМС настъпва през 2002 г., когато започва реализацията на Програмата за модернизация на V и VI блок, където едновременно се въвеждат десетки модернизации. Част от тях са изключително сложни системи, сравними по сложност със самия симулатор. Моделирането им в симулатора изисква сериозни усилия. Допълнителни дейности са необходими за моделирането на всяко изменение във вече въведените системи на блока. Очаква се те да са значителни поради избрания подход за плавно изменение на човекомашинния интерфейс на БЦУ и възможностите, които компютризираните системи създават за функционалното си усъвършенстване. С цел да се избегнат тези трудности и за да се осигури достатъчно време за ефективно използване на ПМС, екипът на симулатора избра подход за “стимулиране” на новите компютризирани информационни и уп-

равляващи системи. Това означава, че системата се инсталира хардуерно почти такава, каквато е на блока, изгражда се комуникационната връзка между нея и симулатора, при което той играе същата роля, каквато играят технологичните системи на блока спрямо нововъведените информационни системи. Въвеждането на всяко изменение в новите компютризирани системи на блока се свежда почти само до инсталиране на същия софтуер върху съответната система на симулатора. Това е сравнително проста операция, която не отнема много време. Като пряко следствие от нея се повишава разполагаемостта на ПМС – няма да е необходимо извеждането му от експлоатация за въвеждане на сложни изменения.

Известното закъснение от реалните изменения на блока на този етап е следствие от обективна причина – за въвеждането на информационните системи е задължително участието на разработчика на новите компютризирани системи и на проектанта на симулатора. По този начин се гарантира надеждната работа на комуникационната връзка. Така се осигурява работоспособността на специфичните за симулатора функции за управление на процеса на симулиране и защита на необходимите лицензи за използвания софтуер.

Другата причина за закъснението е кръстосаното финансиране. Част от мерките по обновяване на ПМС и особено тези, базирани на OVATION-технологията на Westinghouse, се финансират от US DOE и темпът за реализация на проекта се определя от американската страна. Тъй като това е значителна по стойност модернизация на симулатора, която ще улесни следващите му модернизации, такова закъснение е приемливо. Очаква се до юли 2005 г. новата компютърна система (известна като УВС в старата си версия) да е интегрирана и нейната работа да бъде тествана като част от ПМС. Междувременно ще стане ясен графикът за въвеждане на планираните усъвършенствания на ПМС, финансирани от US DOE, необходими за подготовката за въвеждането на останалите информационни и управляващи компютризирани системи:

- Система за вътрешнореакторен контрол (СВРК-М);

- Автоматична система за управление на турбината (АСУТ);
- Система за контрол и управление на блока (УКТС) и др.

Ръководството на АЕЦ “Козлодуй” оценява важноста на поддържането на съответствието на симулатора с референтния блок и осигурява материални ресурси за това. Средствата, необходими за поддържане на съответствието на симулатора, са сравнително малко (като изключим мерките, свързани с въвеждането на големите компютризирани информационно-управляващи системи) поради факта, че моделирането и изпитанията на сложните софтуерни и хардуерни изменения се извършват основно със силите на екипа на симулаторния комплекс.

Развитие на функциите на симулатора през годините

В началото на експлоатацията на ПМС симулаторните занятия са фокусирани върху основните проектни аварии за блокове с реактори ВВЕР-1000. Постепенно, с повишаване на нивото на надеждност на персонала, темите на занятията се разширяват и усложняват. След изпълнението на първата програма за валидиране на Симптомно-ориентирани аварийни инструкции (СОАИ), част от сценариите, използвани за валидирането, стават база за разработване на учебни занятия. Те са с по-висока степен на сложност и целят по-нататъшно усъвършенстване на уменията на операторите да се справят в сложни аварийни режими.

През последните години в експлоатацията на V и VI блок се наложи тенденция за намаляване на сработването на аварийни защиты

(АЗ), в резултат на което само веднъж годишно се извършват планови операции по пуск и спиране на блока. Това означава, че за по-голямата част от операторите липсва реална среда за поддържане на важните умения за различните фази на тези операции, което може да се компенсира с тренировки на пълномащабния симулатор. Очертава се положителната зависимост между добрата експлоатация и нуждата от симулаторно обучение – колкото по-добре работи експлоатационният персонал, толкова повече е нужен симулаторът за поддържане на квалификацията на операторите. Колкото по-добре се използва симулаторът, толкова по-добре работят операторите и резултатите от експлоатацията са по-добри, а оттам и симулаторът е по-нужен. Благодарение на този факт, като следващ етап в разработването и провеждането на обучението, е взето решение да се обхванат основните режими на управление, свързани с пускането и спирането на блоковете.

Сред съществените функции на ПМС е и проверката на инструкции и процедури, които предстои да бъдат въведени на блоковете. Типичен пример в това отношение са споменатите по-горе двукратно изпълнени едномесечни програми за валидиране на СОАИ за V и VI блок. Друг пример за инженерингово приложение на ПМС е моделирането на системата “защита от студена крехкост” и изпитанията ѝ в различни режими преди тя да бъде въведена на блока. Тази задача е изпълнена по искане на ръководството на централата. Като се имат предвид резултатите от тези изпитания, е решено системата да се въведе на блоковете само като сигнализираща (без въздействие върху изпълнителните механизми до доказване на нейната адекватност).

Атмосфера на откритост и сътрудничество

Използването на симулатора дава възможност както да се обучават хората в преките им задачи, така и да се провери къде биха могли да се проявят евентуални пропуски в резултат на рутинна, за да се планира предметът и характерът на бъдещото обучение. Тези анализи се извършват по време на обучението от инструкторите

заедно със самите обучаеми. Всяко обучение включва три етапа:

- подготовка за провеждане на занятието (предтренажор);
- същинско занятие със симулация на определена ситуация на БЦУ, при което се наблюдават реакциите, комуникацията и взаимодействието в екипа;
- анализ на резултатите от занятието.

По време на обща дискусия, в третия етап се прави разбор на всички детайли от занятието. Стремешът е да се открият нестандартни решения в работата на екипа, които биха могли да се превърнат в добра практика. Много е важно по време на занятията да се постигне добра атмосфера на откритост между хора с обща цел. Една от задачите е да се повишават непрекъснато квалификационните възможности на инструкторите, за да изпълняват те своята роля на медиатори. По принцип обучението на възрастни хора е по-скоро създаване на условия за обмен на информация и опит, отколкото предаване на знания. На този етап са обхванати достатъчно области от обучението на операторите и днес усилията се фокусират върху разработването на учебни материали или ръководства за обучение за новопостъпващи оператори – на реактор, на турбина, на турбопитателна помпа. Предвижда се и разработка на занятия за дежурните инженери на блок.

Новите занятия ще създадат възможности за ефективна преквалификация на част от операторския състав от 440-мегаватовите блокове. Тази насока на дейност е естествено продължение на цялата досегашна работа на симулатора и обслужва две основни задачи – осигуряване на нови кадри за хилядамегаватовите блокове и адекватни възможности за професионално развитие на специалистите от спрени мощности на централата.

За поддържане на високото ниво на ефективно използване на симулатора е необходим ентузиазизиран и компетентен инструкторски състав – кадри, които владеят добре технологията и имат опит като дежурни инженери на блок или на смяна. В момента нивото на ефективност на използването на ПМС се гарантира от професи-

оналната работа на инженерния екип от състава на управление “Персонал и Учебно-тернировъчен център” – петима софтуерни експерти, двама хардуерни специалисти и двама инструктори. В тази дейност е осигурено участието и на петима лицензирани инструктори от Електропроизводство-2. Техничко-методологичната подготовка се осигурява от трима специалисти.

Основна цел при провеждането на симулаторните занятия е обезпечаването на реализъм в тях. Операторът трябва да се чувства и да действа по същия начин, както на работещ блок. Само при осигурено съответствие на симулатора с блока и подходящо организирани занятия, провеждани от професионално подготвени инструктори, ще се гарантира валидността и пълнотата на изводите за нужните подобрения в подготовката, предаването на положителен опит и правилната оценка на надеждността на оперативния персонал от хилядамегаватовите блокове на АЕЦ “Козлодуй”.

НОВО РПУ ОСИГУРЯВА ОХРАНАТА НА АЕЦ

На 12 януари 2005 г. министърът на вътрешните работи на Република България Георги Петканов официално откри Районно полицейско управление (РПУ) на територията на АЕЦ “Козлодуй”.

Негово Високопреосвещенство Врачанският Митрополит Калиник отслужи водосвет за здраве и успехи на служителите от РПУ – АЕЦ “Козлодуй”

Новото полицейско управление поема функциите на досегашния Сектор АЕЦ, който бе част от РПУ – гр. Козлодуй. Разкриването на самостоятелно Районно полицейско управление на

площадката на централата е продиктувано от значението на АЕЦ за националната сигурност и икономиката на страната и ще осигури надеждна охрана на един от най-важните стратегически обекти в България. Това е единственото по рода си полицейско звено в страната, което охранява обект, а не територия.

Новото РПУ е оборудвано със съвременни технически средства и разполага с необходимия квалифициран офицерски и сержантски състав.

На тържественото откриване присъстваха народните представители от област Враца Евгения Живкова и Георги Божинов, директорът на Дирекция “Национална служба полиция” генерал Илия Илиев, началникът на кабинета на вътрешния министър генерал Манчо Манчев, ръководители на дирекции в МВР, областният управител на област Враца Лъчезар Борисов, председателят на Съвета на директорите на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД Иван Гризанов, изпълнителният директор на атомната централа Йордан Костадинов, зам. изпълнителният директор на АЕЦ Иван Иванов и кметът на община Козлодуй Милко Торбов.

ПА

Министър Георги Петканов и придружаващите го лица разгледаха централата

АКТУАЛНИ НАРЕДБИ НА АГЕНЦИЯТА ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

В периода 10-12 и 17-19 януари т.г. бе проведено обучение на ръководители и специалисти от атомната централа с цел запознаване с влезли в сила нови наредби на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР).

Обучението бе инициентирано от ръководството на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД във връзка с осигуряването на база за ефективно прилагане на новите наредби в бъдещите взаимоотношения между експлоатиращата и надзорната организация.

Лектори от АЯР бяха Венцислав Мильовски – главен директор “Регулиране и безопасност на ядрени съоръжения”, Николай Тодоров – директор на дирекция “Радиационна защита и аварийна готовност”, Димитър Василев – началник-отдел “Структурни системи и компоненти” и др.

Участниците в обучението дискутираха новите нормативни документи в областта на осигуряване на ядрената безопасност и радиационната защита; специфичните особености за придоби-

ване на професионална квалификация и обучението на кадри за АЕЦ; изискванията при управлението на радиоактивните отпадъци; новите моменти в процеса на лицензирането, аварийното планиране и уведомяването за възникнали събития в ядрените съоръжения.

ПА

РАБОТНИ ФОКУС-ГРУПИ ПО МОТИВАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА

Представители на ръководителите от средно ниво в АЕЦ “Козлодуй” бяха включени във фокус-групи, които се проведоха в периода 11-14 февруари 2005 г. Основната цел на фокус-групите беше да се дефинират и обсъдят факторите, които мотивират персонала на АЕЦ “Козлодуй”, както и бариерите, които пречат на мотивацията.

Резултатите от работата на фокус-групите ще бъдат използвани при изпълнението на проект “Разработване на “План за действие” за поддържане на мотивацията при приближаване на спирането на блокове и по време на извеждането им от експлоатация” на британския Департамент по търговия и индустрия (DTI).

По време на фокус-групите Емилия Василева, ръководител на управление “Администрация и контрол”, изнесе пред участниците презентация на тема “Поддържане на мотивацията на персонала”. Целта на презентацията бе запознаване на ръководителите от средно ниво с проекта; с политиката на висшето ръководство за управление на персонала; с предложенията на консултанта по проекта – British Nuclear Group, за мотивация на работещите, представени по време на първата среща в началото на ноември 2004 г.

За получаване на обратна връзка участниците бяха помолени да направят коментар за това как работят отделните механизми за управление на

персонала, както и какви са проблемите, които те срещат в ежедневната си работа като ръководители. Някои от обсъдените теми бяха: създаване на ефективна схема за разпределяне на допълнителното трудово възнаграждение; методи за атестирание на персонала; осигуряване на достатъчно информация за управлението на персонала при извеждането от експлоатация и др.

Мотивиращите фактори и бариерите пред мотивацията бяха обобщени в няколко раздела, очертаващи основните области, в които е необходимо да се вземат мерки за подобрене. Участниците в дискусиите се обединиха около извода, че най-проблемните области са: политиката на дружеството, свързана с управлението на персонала; уменията на прекия ръководител; формирането на заплащането и възможностите за израстване и развитие.

Интересът на средния ръководен персонал към обсъжданията във фокус-групите показва, че е необходимо провеждането на подобни срещи по актуални теми и в бъдеще.

*Виолета Спасова,
експерт "Неправителствени организации",
отдел "Международни програми"*

ПРОЕКТ ЗА АНАЛИЗ НА "ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ"

От 8 до 10 февруари 2005 г. в Учебно-тренировъчния център на АЕЦ "Козлодуй" се проведе работна среща по договор с Департамента по търговия и промишленост на Великобритания (DTI) на тема "Разработване на процедури за събиране на данни за човешки грешки и техника за квалифициране "HEART" за анализи на човешката надеждност и тяхното приложение в АЕЦ "Козлодуй".

От британска страна в срещата участваха експертите Ед Маршал и Андрию Килнер от консултантските компании Synergy и Serco Assurance. Българската страна беше представена от специалисти от електропроизводството и Симулаторния комплекс на атомната централа, представители на "Риск-инженеринг" ООД и на Техническия университет – София.

На срещата бяха разгледани теоретични и практически въпроси, свързани с подхода, методологията, техническото и програмното осигуряване на събирането на данни за надеждността на операторските екипи с помощта на пълномасщабния симулатор за ВВЕР-1000 на АЕЦ "Козлодуй".

Следващата работна среща по проекта е предвидена за първата половина на месец март и ще се проведе отново в атомната централа.

ПА

СЕМИНАР ПО ЯДРЕНА БЕЗОПАСНОСТ

От 14 до 18 февруари 2005 г. се проведе семинар с международно участие по проект “Усъвършенстване на процеса на оценка на ядрената безопасност в “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, в съответствие с промените в регулаторния режим”, финансиран от Департамента по търговия и индустрия на Великобритания.

От страна на консултанта по проекта British Nuclear Group (BNG) в семинара взеха участие Анета Морис, Франк Кинг, Крис Джоунс и Алън Дейвис. На семинарното обучение присъстваха 23 специалисти от атомната централа.

Проведеният семинар е първи етап от реализацията на проекта, който е с обща продължителност осемнадесет месеца. В съответствие с техническото задание, в рамките на четири дни бяха разгледани десет основни теми.

За основни цели на семинара бяха определени:

- Предоставяне на информация от страна на експертите на BNG за английски стандарти и начини на изготвяне на т. нар. “карти на процеса” и подготовка на инструкции по основните теми;

- Разработване на карти на процеса по идентифицираните теми;
- Разработване на “скелети на процедури” въз основа на създадените карти на процесите.

В резултат на отговорното отношение на участниците от АЕЦ “Козлодуй”, както и на високата квалификация и професионална работа на лекторите, бе констатирано, че поставените в началото на семинара цели са напълно постигнати.

ПА

ПРИКЛЮЧИ ПРОЕКТ НА МААЕ

С финален семинар, проведен в периода 18-25 февруари 2005 г., приключи проект на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) – Виена, на тема “Преподготовка на персонала, включен в дейностите по извеждане от експлоатация на блоковете на АЕЦ “Козлодуй”.

Целта на проекта беше да се разработят методика и комплект от съвременни учебни мате-

риали за преподготовка на персонала. За реализация на идеята беше сформирал екип от експерти от МААЕ, АЕЦ “Козлодуй” и словашката инженерингова организация VUJE.

По време на семинара бе направено пилотно представяне на разработените учебни материали, предназначени за теоретико-практическо обучение по: технология по извеждане от експлоатация; дезактивация; радиационен контрол и измервания.

Участниците в проекта стигнаха до заключението, че разработените материали отговарят на нуждите за адекватно и пълноценно обучение на персонала. Висока оценка получиха и кратките учебни видеофилми по темите на проекта, заснети и реализирани в АЕЦ “Козлодуй”.

ПА

РЕГИОНАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ЕНЕРГИЙНАТА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Живеем във време, когато световните цени на газ и нефт оказват влияние върху всеки отрасъл на икономиката и на всеки гражданин, когато потреблението на енергия неограничено нараства и същевременно Протоколът от Киото на Организацията на обединените нации се опитва да ограничи глобалното затопляне. Енергийният сектор придобива глобален характер, а сигурността на енергийните доставки и борбата с климатичните изменения са все по-високо в световния дневен ред.

Енергийната политика на Европейския съюз (ЕС) отчита глобалните приоритети. Дали обаче са отчетени регионалните ограничения за постигане на целите на тази политика, причинени в частност от политически наложено извеждане от експлоатация на значителни ядрени мощности? Особено в региони като Балканския, където сигурността на доставките на електроенергия и постигането на целите на Киото в решаваща степен зависят от тези ядрени мощности.

За съвместно обсъждане на посоката, в която трябва да се търсят решенията на регионалните проблеми, на 16-17 ноември 2004 г. Енергийният форум на Европейския парламент (ЕП) покани в Страсбург Министъра на енергетиката и енергийните ресурси на България – тогава Милко Ковачев, и изпълнителния директор на АЕЦ “Козлодуй” Йордан Костадинов.

Вложен в актуалния контекст на обсъжданата в Европейския парламент проектодиректива

относно сигурността на електроенергийните доставки, дебатът привлече няколко десетки депутати от 17 страни членки, както и още толкова представители на ядрената индустрия. Дебатът бе подготвен, от една страна, поради нарастващото осъзнаване на факта, че ядрената енергетика дава устойчиво решение на глобалните енергийни и екологични проблеми, а от друга – все повече европарламентаристи се замислят за дългосрочните последици на решенията, взети по повод “Козлодуй”.

Регионалните измерения на проблема бяха посочени в презентацията на изпълнителния директор на АЕЦ “Козлодуй”, който очерта ситуацията на Балканите – регион на настоящи и бъдещи страни членки на ЕС, изпитващ постоянен дефицит на електроенергия и изправен пред перспективата за недостиг на резервни мощности в периода след 2008 г. Наложено ранно извеждане от експлоатация на ядрени мощности ще намали износните възможности на България, която в момента е основен фактор в търговията с енергия и продължава да покрива около 60% от дефицита в региона. Неизбежното допълнително влошаване на регионалната сигурност на доставките и необходимостта от изграждане на нови генериращи мощности бяха основните въпроси, повдигнати по време на дискусиите.

Министър Ковачев подчерта два основни фактора, предопределящи развитието на електроенергийните системи на Балканите: свързването на първа и втора синхронна зона на европейската електропреносна мрежа UCTE, което възстановява единното енергийно пространство в цяла Европа, и подготвяният договор за енергийна общност на Югоизточна Европа, който ще създаде платформа за равни условия за развитие на енергетиката в региона. Посочвайки, че в търсенето на оптимизация на разходите за региона като цяло, трябва да се мисли наднационално и да се преодоляват границите, Министър Ковачев призова Европейската комисия и Европейския парламент да съдействат за изгражда-

нето на общи икономически пространства, включително и на енергийната общност, подготвяна в района на Югоизточна Европа.

Министър Ковачев посочи, че България е основен елемент от енергийната среда и енергийните системи в Югоизточна Европа и нейното отслабване би засегнало целия регион. Именно затова България предприема мерки за изграждане на заместващи мощности в българската електроенергийна система, сред които особено важни са проектът за заместваща ядрена мощност на площадката на АЕЦ “Белене” и проектът за заместваща мощност на местни въглища в комплекса “Марица Изток”. Във връзка с отвореността на ядрена опция в енергийната политика на ЕС, Министър Ковачев подчерта необходимостта от актуализация и повишаване на гъвкавостта на финансовия инструмент Евратом за реализиране на нови ядрени проекти.

Становищата на много от депутатите в ЕП бяха обобщени както по време на срещата с Вицепрезидента на Европейския парламент Алехо-Видал Куадрас Роха, така и по време на пресконференцията на Президента на Европейския ядрен форум и Председател на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика на Европейския парламент Джайлз Чичестър. Заедно с министър Ковачев, в пресконференцията участва докладчикът за България в Комисията по външни отношения Джефри Ван Ордън и Пиа-Нора Каупи, оглавяваща групата на финландските християндемократи в Европейския парламент.

Депутатите подчертаха, че от гледна точка на знанията и информацията, с които Парламентът разполага в момента, решенията за “Козлодуй” “не са били необходимите решения” и изразиха съжаление поради “нежеланието да се преразгледат политически решения, взети според политически критерии”. Те посочиха, че последиците от спирането на някои блокове в “Козлодуй” не са само български проблем, а имат по-широки – регионални и европейски измерения. Затова сега, при обсъждане на проблема на сигурността на доставките, е много важно да бъдат взети правилните решения и да се осигури подкрепа на динамичния енергиен сектор на България.

В отговор на значителния интерес, проявен към българския ядрен енергиен сектор по време на дискусиите в Европейския парламент в Страсбург, изпълнителният директор на АЕЦ “Козлодуй” Йордан Костадинов отправи към евродепутатите покана да посетят България, за да се запознаят лично със състоянието на съществуващите ядрени мощности и планове за изграждане на нови мощности на площадката “Белене”.

Британският депутат Теренс Уин не просто прие тази покана, а на свой ред се обърна към колегите си от различни политически партии и различни страни, участващи в протичащия в Европейския съюз дебат относно сигурността на енергийните доставки, с предложение да се присъединят към неговата “fact-finding mission” (виж стр. 12). Интерес към посещението са проявили шестима депутати от двете най-големи политически групи в Европейския парламент – Групата на Европейска народна партия (Християндемократи) – Европейски демократи и Групата на социалистите в Европейския парламент, както и от Групата на Зелените/Европейски свободен алианс. Делегацията на Европейския парламент ще представлява пет от страните членки на Европейския съюз: Великобритания, Германия, Гърция, Испания и Унгария.

АЕЦ “Козлодуй” очаква да приеме високите гости на 21-22 март 2005 г.

*Красимира Пищухина,
съветник в Мисията
на Република България
към Европейските общности*

Уважаеми колеги,

Може би сте осведомени за искането на Европейската комисия за затваряне на четири блока на АЕЦ “Козлодуй” като предварително условие за присъединяването на България към Европейския съюз. Може би знаете също и че не съществува безпокойство за безопасността, на което се основаваше това искане. Дори собствената Партньорска проверка на Европейския съвет в Козлодуй през 2003 г. потвърди, че всички необходими изисквания за безопасността са изпълнени и че ситуацията не се нуждае от по-нататъшен мониторинг.

Може би се питате, защо българското правителство не иска преразглеждане на споразумението, но бихте ли очаквали от заложници да провеждат преговори? Правителството се опасява да не бъде прекъснат напредъкът към присъединяването, особено след като се надява Договорът за присъединяване да бъде подписан през април, само няколко месеца преди националните избори.

Аз обаче разглеждам по-глобалната картина. С два вече затворени блока в Козлодуй и още два, чието затваряне е насрочено за 2006 г., България вече няма да бъде нетен износител на електричество. През последните няколко години България покрива почти 100% от регионалния дефицит чрез експорт за всички съседни държави. След 2006 г. регионът ще се изправи пред сериозни обезточвания, защото загубата на производството от АЕЦ “Козлодуй” няма да бъде компенсирана преди завършването на планираната от България централа в Белене. Дори в най-добрия случай, Белене няма да започне да произвежда преди 2010 г. Несъмнено е време Европейският съвет да погледне по-глобалната картина.

Евентуалното затваряне не е под въпрос, но не би ли могъл Съветът да промени датите на спиране, за да даде шанс за стабилно енергийно снабдяване в регион, който не може да си позволи да бъде потопен в икономически, социален

и фактически мрак? В края на краищата 2010 г. е само една година след датата, определена за затваряне на Чернобилския тип блокове в АЕЦ “Игналина”, съгласно аналогично споразумение. Подобно прагматично смекчаване на условията би означавало също, че въпросните блокове ще могат да натрупат собствени средства за извеждане от експлоатация и да спестят милиони евро на Европейския съюз от обещаните и ненужни компенсации.

Приех покана да предприема мисия за установяване на фактите в България между 21 и 23 март и Ви каня да се присъедините към мен. Ние, като европейски парламентаристи, можем да окажем влияние и предполагам, че имаме задължението да се погрижим за този случай, който има толкова значими социални, икономически и екологични аспекти.

Искрено Ваш
Тери Уин,
член на Европейския парламент

АЕЦ НА ЛИБЕРАЛИЗИРАНИЯ ПАЗАР НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ

Успешната реализация на производствената програма на АЕЦ “Козлодуй” през 2004 г. бе постигната благодарение на добрата организация на работата и съкратените срокове за провеждане на годишните ремонтни кампании и изпълнението на програмите за модернизация на блоковете.

Освен преизпълнението на годишния план за електропроизводство, важно събитие за централата през годината е това, че АЕЦ “Козлодуй” стартира успешно либерализирания пазар на електроенергия в страната.

След влизане в сила от месец август м. г. на нормативната база за пазара, през месец септември дружеството стана първият регистриран и ефективен участник – категория “производител”, на свободния енергиен пазар. С решение на Държавната комисия по енергийно регулиране (ДКЕР) бе определена пазарна квота в размер на 200 000 MWh за второто полугодие на 2004 г., в рамките на която бяха сключени три договора с привилегировани потребители.

В изпълнение на утвърдените седмични графици по сключените двустранни договори до 31 декември 2004 г. АЕЦ “Козлодуй” изпълни всич-

ки договорени доставки за привилегировани потребители в размер общо на 178 080 MWh, без това да се отрази на изпълнението на договорените количества с Националната електрическа компания. Изпълнението на пазарната квота е 89,04%.

За първото полугодие на 2005 година АЕЦ “Козлодуй” получи от ДКЕР квота за реализация на свободния пазар в размер на 500 000 MWh, което ще покрие заявените от настоящите ни клиенти количества в размер на 456 000 MWh.

През месец януари 2005 г. на нерегулирания пазар са реализирани 80 910 MWh. Изпълнението на заявените за месец февруари количества се осъществи в съответствие с утвърдените седмични графици.

Убедителното присъствие на АЕЦ “Козлодуй” на либерализирания пазар на електроенергия в страната чрез стриктното изпълнение на договорените графици за доставка и натрупаният опит от специалистите ще позволят на атомната централа да бъде напълно подготвена за новите пазарни условия в страната след пълното отваряне на електроенергийния пазар след 2007 г.

ПА

Електроенергията, произведена в АЕЦ и подадена в Електроенергийната система, се отчита чрез електромери, инсталирани в Окритата разпределителна уредба

МОДЕРНИЗАЦИИТЕ В ОТКРИТАТА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНА УРЕДБА НА АЕЦ ДОБЛИЖАВАТ СИСТЕМАТА ДО ИЗИСКВАНИЯТА НА УСТЕ

Откритата разпределителна уредба (ОРУ) на АЕЦ “Козлодуй” е едно от първите съоръжения на площадката на централата. Нейната 110-киловолта част влиза в експлоатация още преди пускане на първи блок. С въвеждането на нови енергийни мощности ОРУ постепенно се доизгражда, за да стане подстанцията с най-голяма инсталирана мощност на Балканския полуостров, с първостепенно значение за електроенергийната система (ЕЕС) на България. Съоръжението е разположено на площ от около 400 декара. От ОРУ тръгват 16 електропровода: осем системни – на напрежение 400 киловолта, пет – на напрежение 220 киловолта, и четири – на напрежение 110 киловолта, които осигуряват доставките на електроенергия за различни подстанции в страната и чужбина. Три от тях осъществяват връзката на между електроенергийните системи на България и Румъния. Два електропровода осигуряват надеждно хранване на Бреговата помпена станция на централата.

Централен щит за управление

Това не е просто една подстанция, казва началникът на цех “ОРУ” Явор Манчев, тя има по-сериозен статут заради непосредствената връзка с генериращите мощности. Чрез ОРУ по електропроводите се разпределя електроенергията, която се произвежда в АЕЦ “Козлодуй”. Свързаността с атомната централа определя важното място на ОРУ не просто като разпределител на

електроенергия. Уредбата осигурява регулиране на напрежението в ЕЕС. Работата на операторите в ОРУ е много по-различна от тези на дежурните в една обикновена подстанция – те поддържат активно взаимодействие с дежурните оператори на енергийните блокове в централата, следи се спазването на графици за нивата на мощност, което е една от първостепенните задачи на екипа на ОРУ, освен безаварийната работа на цялото съоръжение. ОРУ е “пресечната точка” за синхронизация между двете електропроизводствени предприятия в атомната централа и диспечерите в Централното диспечерско управление (ЦДУ). Връзката между София и Козлодуй най-често се опосредства на централния щит за управление (ЦЦУ) в ОРУ. Тази роля налага отговорни изисквания към работата на подстанцията – всичко трябва да е на високо ниво – и съоръженията и персонала.

Екипът на ОРУ наброява 65 души – оперативен и ремонтен персонал. В работата си колективът се придържа към всички изисквания за управление на качеството. Специалистите непрекъснато повишават квалификацията си, особено през зимния сезон, когато лошите климатични условия правят работата на открито невъзможна. Активният рехабилитационен период за съоръженията започва от началото на април и завършва в края на ноември, когато е възможно да се изключват и ремонтират съоръженията, които в преобладаващата си част са разположени на открито.

През последните 7-8 години (от началото на 1997 г.) тече процес на модернизации на ОРУ, който е свързан с подмяна на различно оборудване. Той започва с модернизацията на мощностните прекъсвачи в уредба 400 киловолта. Паралелно с прекъсвачите са подменени всички електрически защити на присъединенията в уредба 220 киловолта и Софийските електропроводи в уредба 400 киловолта. Модернизирани са и регистриращите устройства (регистратори на бързи и бавни преходни процеси) на елект-

ропроводите в уредби 220 и 400 киловолта. Подменени са и мощностните прекъсвачи на реакторите в ОРУ (31,5 киловолта).

Нови разединители в ОРУ

Съществени подобрения на системата са предвидени в специална програма за модернизация на ОРУ, която стартира през лятото на 2004 г. Проектът включва поетапна подмяна на разединителите на цялата уредба 400 киловолта. Графикът за изпълнение се влияе от факта, че той трябва да се синхронизира и съгласува със системата на енергопреноса на НЕК, т.е. не е възможно да се извършват локални ремонти само на територията на ОРУ – когато един електропровод е изведен от експлоатация, той се ремонтира по цялото му протежение на десетки километри.

През 2004 г. по програмата са сменени разединители на три полета (от общо 13 в цялата уредба 400 киловолта), като някои от тях са “Блок генератор-трансформатор” на VI блок и пети генератор на III блок, а през тази година ще се извърши аналогична модернизация на връзката с V блок и осми генератор на IV блок. Техническото подобрение е пряко свързано с повишаване на надеждността и сигурността на работата на енергоблоковете на АЕЦ “Козлодуй”. Проектът изцяло се финансира със собствени средства на централата и се очаква напълно да приключи в края на 2007 г.

Паралелно с това се предвижда от 2005 г. да започне цялостна подмяна на измервателните трансформатори в трите високоволтови уредби. По този начин ще се подобри точността на подадената и разпределената електроенергия. Мо-

дернизацията ще продължи до края на 2008 г.

Успоредно с подмяната на разединителите се извършват и други модернизации – сменени са електрическите защиты и в момента те са едни от най-модерните в страната. През лятото на 2004 г. е инсталирана и противоаварийна микропроцесорна автоматика, която обслужва АЕЦ “Козлодуй” и нуждите на ЕЕС според изискванията на европейската енергийна мрежа UCTE (Union for the Coordination of Transmission of Electricity), към която България неотдавна се присъедини. Едно от предназначенията на нововъведението е при изключване на голяма генерираща мощност да предпази системата от разпадане. Благодарение на противоаварийната автоматика, в цялата страна, чрез специални високочестотни връзки по електропроводите, се изпращат сигнали за изключване на потребители, така че по-ниската генерация на мощност да се компенсира с по-ограниченото потребление.

Група “Релейна защита и автоматика” в цех “ОРУ” разполага със съвременна техника за изпитване на релейни защиты

Ефектът от направените подобрения вече се усеща, уверява г-н Манчев, експлоатацията и поддръжката на ОРУ стават все по-безпроблемни и ефективни вследствие и на модернизираната лабораторна апаратура, с която работи персоналът на цех “ОРУ”.

ПА

МИТКО ЯНКОВ: БЕЗОПАСНОСТТА – ВИСШ ПРИОРИТЕТ ЗА АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА

Митко Янков е роден през 1950 г.

Завършва Московския енергетически институт, специалност “Атомни централи”, инженер-топлофизик. Веднага след дипломирането си започва работа в АЕЦ “Козлодуй”.

Участник в Лисабонската инициатива – международна инициатива по ядрена безопасност на Департамента по енергетика на САЩ. Член на експертен екип на Международната агенция по атомна енергия – Виена, по оценка на проекта на АЕЦ “Бушер”.

От 4 януари 2005 г. Митко Янков е директор “Безопасност и качество” в АЕЦ “Козлодуй”.

Господин Янков, изненада ли ви новото назначение?

В известен смисъл – да. Имам необходимия опит и квалификация, за да получа подобна покана, но предполагах, че изборът на ръководството ще падне върху по-млад човек. Истината е, че доста преди формалното назначение имах разговор с изпълнителния директор Йордан Костадинов и получих време да обмисля своето решение, както и да приключа работата си по проекта, с който бях ангажиран в онзи период.

Бихте ли разказали накратко за работата си в атомната централа през годините?

Назначен бях на работа в АЕЦ “Козлодуй” на 27 април 1975 г. Започнах от длъжността “манипулант спецводоочистка”, постепенно полагах изпити, преминах през всички работни места на оперативното звено и през 1984 г. станах дежурен инженер на смяна на I до IV блок.

После бях свидетел на довършителните дейности от изграждането на V блок. Пред очите на новоназначения там оперативен персонал се сглобяваше херметичния обем и оборудването на първи контур. В онзи период извършихме пробните развъртания на турбината и работехме

по-скоро като технологични наладчици, отколкото като оператори. След като пуснахме блока, аз изпълнявах длъжността технолог, по-късно станах ръководител на направление “Експлоатация”. Дойде моментът за пуск на VI блок – в едно изключително трудно за страната време. Това беше периодът непосредствено след 1989 г.

Бих определил времето от пускане на V и VI блок като най-приятното предизвикателство – това, което създавахме с ръцете и мисълта си заедно с колегите, се превръщаше в реалност. Мисля, че тогава изпитах най-голямо удовлетворение от работата си. Колкото до предизвикателствата, те са там, където човек ги търси, и те никога не са най-големи, защото след тях винаги идват нови изпитания.

След това работих около две години в централното управление на АЕЦ като ръководител на направление “Безопасност и контрол”. През 1992 г. организирахме едно ново направление, което тогава нарекохме “Анализ на експлоатационната дейност”. Работата ни се състоеше в координиране на дейността между отделните блокове, планиране на експлоатацията и ремонтите, извършвахме технико-икономически анализи и прогнози за развитие на атомната централа, защитавахме нашите ценови изисквания

пред Националната електрическа компания (НЕК), от която тогава бяхме част.

За кратък период, в края на 90-те години бях зам.-управител по безопасност, после станах директор на V и VI блок. През последните няколко години работих като ръководител на управление “Инженерно-техническо осигуряване” – увлекателна дейност с много стабилен екип от специалисти.

Впечатляваща с разнообразието и динамиката си професионална кариера, най-често свързана с безопасността. Какви са нейните измерения, когато говорим за атомна централа?

Безопасността е първи приоритет в работата на атомната централа. Чрез прилагането на нейните принципи се гарантира опазване на живота и здравето на хората и околната среда при производството на електроенергия чрез ядрени реактори. Непрекъснатото повишаване на нивото на културата на безопасност е първостепенна цел, доминираща над всички останали стопански и други задачи.

От тази гледна точка как бихте формулирали основните приоритети в работата на дирекция “Безопасност и качество” – в непосредствен план и в бъдеще?

Приоритетите на дирекцията трябва да се разглеждат в контекста на няколко важни обстоятелства.

Първо, в последните години се измени съществено нормативната база в областта на ядрената безопасност и радиационната защита. Това поставя нови изисквания към работата на АЕЦ “Козлодуй”.

Второ, предстоят структурни промени във връзка с проекта “Белене”. Това неминуемо ще изисква да се преосмисли сегашната организация на работа на дирекцията.

Трето, България е на прага на членство в Европейския съюз, който има своите нормативи в областта на ядрената енергетика и управлението на ядреното гориво и ние трябва да сме подготвени да отговорим на новите изисквания.

Тези три обстоятелства определят основните

задачи на дирекция “Безопасност и качество” през настоящата година.

Предстои ни да разработим план и да пристъпим към привеждане на дейността на АЕЦ “Козлодуй” в съответствие с новите нормативни изисквания по безопасност, като се определи колко време е необходимо за това, какъв човешки ресурс и организация са нужни за изпълнение на задачата.

Друг важен приоритет за дирекцията е осигуряването на стабилни доставки на ядрено гориво, след като се проучат предварително какви промени в този процес ще наложат нормативните изисквания на Европейския съюз.

В дългосрочен план си остава генералната задача за непрекъснато повишаване на безопасността на централата, развитие на досегашните принципи и защита на постигнатите позиции. В това отношение аз няма какво да добавя към работата на предшествениците си – достатъчно е да се следват и надграждат добрите традиции, които АЕЦ “Козлодуй” е създала по отношение на безопасността през всичките години на експлоатация.

Какво си пожелавате?

Успех и късмет. И хората, с които работя, да са живи и здрави – те са прекрасни специалисти и заслужават внимание и подходяща човешка и професионална мотивация.

ПА

РЕГИОНАЛНА “ЕВРОДЕСК” ТОЧКА – НОВО НАПРАВЛЕНИЕ В РАБОТАТА НА СДРУЖЕНИЕ ИРИРК

С участието на младежи от средните училища в общините Козлодуй и Мизия на 25 януари 2005 г. в Козлодуй бе открита регионална “Евродеск” точка. Официални гости на събитието бяха главният секретар на Министерството на енергетиката и енергийните ресурси – Славчо Нейков, областният управител на област Враца – Лъчезар Борисов, кметовете на общините Козлодуй и Мизия – Милко Торбов и Иван Даков. От страна на АЕЦ “Козлодуй” в събитието взеха участие Иван Гризанов – председател на Съвета на директорите на централата и изпълнителният директор Йордан Костадинов, който е председател на Сдружение “Инициатива за регионално икономическо развитие на района на “АЕЦ Козлодуй” (ИРИРК).

Именно по инициатива на неправителствената организация стана възможна реализацията на “Евродеск” – Козлодуй, която се намира в Информационния център на Сдружението в Дома на енергетика.

Новата информационна услуга е част от международната мрежа “Евродеск”, създадена по препоръка на Европейската комисия. “Евродеск” се съфинансира от Европейската комисия в рамките на допълващите дейности на Програма “Младеж” на Европейския съюз и работи в

26 европейски страни с над 350 национални и регионални бюра.

За България информационната мрежа се координира от Министерството на младежта и спорта (ММС). За откриването на “Евродеск” в Козлодуй специално пристигнаха директорът на дирекция “Младеж” в ММС Петко Дюлгеров и Лилия Пецева – експерт в дирекцията. Те представиха пред младите хора на двете общини Програма “Евродеск” и Програма “Младеж”. Благодарение на инициативата, младежите от региона ще получават актуална информация за финансиращи програми на национално и европейско ниво в областта на образованието, обучението, работата и свободното време.

След успешно реализирани проекти в социалната сфера, ИРИРК насочва своите усилия и към разпространяване на информация, свързана с европейската интеграция, Европейския съюз и присъединителния процес на България, стана ясно от цялостното представяне на Сдружението по време на срещата. Откриването на Регионална “Евродеск” точка – Козлодуй, е първата стъпка от работата на Сдружението в това направление.

ПА

ДВУСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОТ СПИРАНЕ НА ЯДРЕНИ МОЩНОСТИ

По покана на британския Департамент по търговия и индустрия българска делегация посети Великобритания в периода 12-20 февруари 2005 г. Целта на инициативата бе българските представители да се запознаят на място с някои успешни британски практики за преодоляване на социални последици при закриване на производствени мощности.

Делегацията бе съставена от представители на АЕЦ “Козлодуй”, Министерството на енергетиката и енергийните ресурси, Областната администрация – Враца, бюрата по труда в Козлодуй и Оряхово, община Козлодуй и Сдружението за икономическо развитие в района на атомната централа.

Българската група посети районите на АЕЦ “Селафийлд” и АЕЦ “Чапелкрос”, които са в процес на извеждане на блокове от експлоатация, както и региони с преустановена миннодобивна

промишленост. По време на визитата бяха организирани срещи с представители на местната власт, бизнес предприемаческите среди, неправителствените организации и синдикатите в посетените области. Домакините представиха своя опит в разработването и реализацията на различни проекти, насочени към редуциране на социалните последици вследствие прекратяване на работата на големи производствени мощности. Проектите най-често се реализират от организации, сформирани между предприятията, подлежащи на закриване, и местните общности. Благодарение на доброто си взаимодействие, те получават сериозно финансиране както от държавни, така и от европейски фондове.

Пряк резултат от посещението на българската делегация във Великобритания е постигането на споразумение за обмен на информация и тясно двустранно сътрудничество между община Козлодуй и местната власт в област Западна Кумбрия, в чийто регион се намира АЕЦ “Селафийлд”. Предстои разработване на съвместни проекти за насърчаване на икономическото развитие в региона на АЕЦ “Козлодуй”, чрез които ще се кандидатства за финансиране от Европейския съюз (ЕС). Проектите имат реални шансове за подкрепа, тъй като в момента Европейската общност специално насърчава съвместни инициативи между страни членки и страни кандидати за членство в ЕС.

ПА

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ МЕЖДУ ЦЕНТРАЛИ В ПРОЦЕС НА ИЗВЕЖДАНЕ НА МОЩНОСТИ

Създаване на мрежа за обмен на опит между атомни централи с блокове в етап на извеждане от експлоатация бе целта на работна среща, проведена се на 23 февруари т.г. Срещата бе иницизирана от Сдружението за икономическо развитие в района на АЕЦ “Козлодуй” (ИРИРК) и се

финансира от Департамента по търговия и индустрия на Великобритания. В нея взеха участие представители на АЕЦ “Козлодуй”, АЕЦ “Бохунице” – Словакия, и на British Nuclear Group – организация с дългогодишен опит в извеждане от експлоатация на ядрени мощности. В разговори-

те по време на форума се включиха и лидерите на синдикалните организации в атомната централа, както и кметът на община Козлодуй Милко Торбов. Срещата бе открита от председателя на Съвета на директорите Иван Гризанов, който е член на Управителния съвет на ИРИРК.

В хода на работната програма беше представен опитът на българската и словашката експлоатиращи организации за управление на последните от извеждането на мощности от експлоатация. От дискусиите стана ясно, че основополагащ принцип при управлението на промяната в централи, където са спрени или предстои спи-

ране на реактори, е осигуряването на ядрената безопасност. На този принцип са подчинени програмите за поддържане на мотивацията на персонала. Особено полезен за участниците в срещата беше обменът на информация за конкретните практики за мотивация на работещите в АЕЦ. Обсъдени бяха и теми, свързани с нормативната база за осигуряване на финансови компенсации при освобождаване на персонал вследствие на извеждане от експлоатация, както и ролята на синдикалните организации в този процес. Акцент по време на разговорите беше поставен и върху специфични програми за запазване на икономическата стабилност на регионите, в които са разположени атомните централи.

На 24 февруари гостуващите експерти посетиха атомната централа, разгледаха първи и втори блок и се срещнаха с ръководители от АЕЦ. На финална дискусия бяха обсъдени възможностите за бъдещо сътрудничество между организациите, участници в срещата.

ПА

ИЗБРАНИ СА ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЗА ГОДИШНОТО СЪБРАНИЕ НА ПЪЛНОМОЩНИЦИТЕ

В изпълнение на ангажиментите за социално партньорство между работодателя и работещите в АЕЦ "Козлодуй", определени в Кодекса на труда и Колективния трудов договор, от 31 януари до 7 март 2005 г. се състояха събрания в отделните структурни звена на АЕЦ "Козлодуй". Основната цел на събранията беше избор на пълномощници на колектива на централата за участие в разпределението на средствата от фонда за социално-битово и културно обслужване (СБКО) за 2005 г.

По решение на събранието на пълномощниците от 2004 г., когато 100 работещи се представляваха от един пълномощник, през настоящата година бе определена квота от един пълномощник на 50 работещи в централата.

За първи път през тази година, в хода на събранията, ръководителите на звената направиха

преглед на работата през миналата година и поставиха основните бизнес задачи за настоящата. Такъв годишен анализ на работата представи изпълнителният директор Йордан Костадинов пред ръководителите на структурите в централата в края на 2004 г.

Събранието на пълномощниците предстои да се проведе на 18 март 2005 г. Избраните представители на колектива ще обсъдят отчет за изразходването на средствата от фонд СБКО на централата през 2004 г. Те ще разгледат и ще вземат решение по проекта за разпределение на средствата от фонда през 2005 г., които са предназначени за осигуряване на широк кръг от социални дейности, ориентирани към здравната профилактика, пълноценния отдых, спортния и културния живот на персонала на централата.

ПА

WIN – БЪЛГАРИЯ ПРИЕ ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТТА СИ ПРЕЗ 2005 г.

Членовете на българската секция на Women in Nuclear (WIN) се събраха на първата си работна среща за тази година в АЕЦ “Козлодуй”. Повече от 60 дами, работещи в различни сектори на ядрената индустрия в България, посетиха на 25 февруари 2005 г. втори и пети блок на атомната центра-

ла. Директорът по безопасност и качество Митко Янков запозна гостите с актуалното състояние и приоритетите в работата на АЕЦ “Козлодуй”.

Вторият ден от работната среща беше посветен на разисквания по проект за програма за дейността на организацията през 2005 г. WIN – България ще съсредоточи усилията си за популяризация на положителните ефекти от използването на ядрената индустрия и ще търси подкрепа за развитието ѝ чрез широки контакти с различни други неправителствени и браншови организации.

ПА

АЕЦ ГОСТУВА С ФОТОГРАФСКА ИЗЛОЖБА В МИНИ “МАРИЦА – ИЗТОК”

На 4 февруари 2005 г., в административната сграда на “Мини Марица – Изток” ЕАД, Раднево, бе експонирана тематична изложба “АЕЦ “Козлодуй” – енергия за чиста природа” на фотографа художник Аврам Аврамов, който повече от тридесет години отразява чрез обектива си енергийните обекти на България. Представените в експозицията 35 фотографии са заснети в периода 2003 – 2004 г. и са показвани преди това в Дома на енергетика в Козлодуй и в Регионалния исторически музей – Враца. Изложбата бе открита от изпълнителния директор на АЕЦ “Козлодуй” – Йордан Костадинов, приветствие към гостите произнесе Щерьо Щерев – изпълнителен директор на Мини “Марица – Изток”. На откриването на изложбата от страна на АЕЦ “Козлодуй” присъстваха Иван Гризанов – председател на Съвета на директорите, ръководители и спе-

циалисти от централата. След работна среща между ръководните екипи на двете дружества, гостите от АЕЦ “Козлодуй” посетиха площадката на Мини “Марица – Изток” и обекти от ТЕЦ “Марица – Изток 2”.

ПА

В ОТГОВОР НА МЕДИЙНИЯ ИНТЕРЕС

Тридесет и шест представители на централни и регионални средства за масова информация събра на 14 януари т. г. семинар за журналисти, организиран от АЕЦ “Козлодуй”. Журналистите бяха поканени в самото начало на годината, за да получат възможност да се запознаят подробно с приоритетите за управлението на атомната централа през 2005 г.

Настоящата година е от особено значение за АЕЦ “Козлодуй”, стана ясно от основната презентация на семинара, изнесена от изпълнителния директор Йордан Костадинов. След като направи преглед на производствените и експлоатационните резултати на централата през изминалата юбилейна година, той очерта актуалните предизвикателства пред ръководството на централата, които произтичат от обстоятелството, че от 2005 до 2021 г. атомната централа ще погасява международните заеми за модернизацията на V и VI блок. Средствата за тях трябва да се отделят от собствената печалба на АЕЦ, на която предстои да спре от експлоатация 880 мегавата мощност само след две години. Йордан Костадинов подчерта пред журналистите, че Дружеството отдавна е в подготовка за този момент и разглежда започналата либерализация на енергийния пазар като добра възможност да се изпълняват кредитните задължения с намален производствен капацитет. За тази цел в атомната централа се правят анализи и опити да се прогнозира средносрочно енергийният пазар в страната, съседните страни и Европа. Макар да

предстоят трудности, за АЕЦ “Козлодуй” има алтернатива и тя е в бърза ориентация, адекватно поведение и търсене на подходящо сътрудничество на пазара на електроенергия, беше основният извод, който формулира за аудиторията изпълнителният директор на централата.

По време на семинара журналистите бяха запознати и с основните резултати от модернизацията на 440-мегаватните блокове в периода 1991-2004 г., за които разказа Владимир Уручев – главен инженер на Електропроизводство – 1. Ръководителят на управление “Модернизации и инвестиции на V и VI блок” Найден Найденов проследи хода на изпълнение на проекта за модернизация по време на двете големи ремонтни кампании на хилядамегаватните блокове през миналата година.

Интерес породил у присъстващите и темата за управлението и мотивацията на персонала в условията на спиране на мощности от експлоатация, развита от Емилия Василева – ръководител на управление “Администрация и контрол”. Тя запозна представителите на медиите с подхода на АЕЦ “Козлодуй” да адаптира за спецификата на персонала най-съвременните практики в тази област. За първи път по време на семинара бе съобщено, че АЕЦ подготвя стажантска програма за привличане на млади хора на работа в централата.

ПА

ПРАЗНИЧНИ КОНЦЕРТИ

С два големи концерта, посветени на Деня на родилната помощ – Бабинден, и на Трифон Зарезан, Домът на енергетика отбеляза двата традици-

онни празника в зимния календар на българите.

В спектаклите взеха участие съставите за народни танци “Атомик” и “Изворче”, с художествен ръководител Румен Велковски, балетните състави, с художествен ръководител Ана Иванова, и вокалната група “Робинзон”, с художествен ръководител Людмила Алексиева.

Амбицията на участниците в самодейните състави е и през тази година, с обновен творчески репертоар, да радват многобройната си публика чрез атрактивни и оригинални изпълнения.

ПА

АЕЦ “КОЗЛОДУЙ” КАНИ ДЕЦАТА НА БЪЛГАРИЯ ЗА УЧАСТИЕ В ХУДОЖЕСТВЕН КОНКУРС

В началото на 2005 г. атомната централа обяви началото на Четвъртия национален конкурс под наслов “АЕЦ “Козлодуй” – енергия – природа”.

Конкурсът беше учреден през 2002 г. с идеята децата на България да научат повече за атомната централа, за нейната безопасна работа и приноса ѝ за опазване на заобикалящата ни среда.

В трите предишни издания на конкурса бяха получени общо 1355 рисунки. За растящата популярност на инициативата свидетелства фак-

тът, че само през последната година за участие в художествения конкурс постъпиха 594 детски творби, изпратени от 45 школи и училища от 23 населени места от всички краища на страната. Особено радващо е, че се получават рисунки от относително отдалечени от Козлодуй селища – Търговище, Бургас, Самоков, Айтос, София, Перник и др.

Няма съмнение, че и през тази година конкурсът “АЕЦ “Козлодуй” – енергия – природа” ще има своите нови открития. Според регламента, в конкурса могат да вземат участие деца на възраст от 6 до 15 години, като творбите се оценяват в три възрастови групи: 6-8 години; 9-11 години и 12-15 години. Рисунките ще се приемат до 18 април 2005 г. на адрес гр. Козлодуй 3321, “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, Дом на енергетика (за конкурса). Подробна информация за конкурса е публикувана на Интернет страницата www.kznpp.org.

По традиция с отличените творби ще се организира изложба в Дома на енергетика. На откриването ѝ ще бъдат поканени наградените малки автори, техните родители и учители.

ПА

Рисунка на Стиляна Стефанова (10 г.) – с. Ореш, Конкурс – 2004 г.

КРАТКИ ВЕСТИ

Ски курсове

От 22 януари до 19 март т.г. ски секцията при Клуба за физкултура, спорт и туризъм (КФСТ) "Първа атомна" организира седемдневни ски курсове в Боровец за работници и служители от "АЕЦ Козлодуй" ЕАД и техните семейства. Зимната спортна инициатива се превърна в традиционна през последните години. Само през миналия сезон от възможността да се включат в ски курсовете са се възползвали повече от 240 души – специалисти от АЕЦ и членове на техните семейства. И през тази зима интересът към ски ваканцията е висок, всички места в смените са заети. Над 50 ученици, деца на работещите в централата, се включиха в специално организирано за тях ски училище, съобразено с периода на зимната ваканция.

Ден на дългото плуване

На 25, 27 и 29 януари 2005 г. секция "Плуване" към КФСТ "Първа атомна", с председател Валентин Радославов, за втора поредна година проведе "Ден на дългото плуване" в закрития 25-метров басейн в плувния комплекс на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД. В него взеха участие 43 работници и служители от АЕЦ, фирми и организации от Козлодуй.

Спортното мероприятие се провежда ежегодно, в края на месец януари, във всички басейни в страната. То е за масовост и е без състезателен елемент.

Най-възрастният участник бе седемдесет и четиригодишният Митко Бочев, бивш служител от АЕЦ "Козлодуй".

Най-подготвените 25 момичета и момчета – младша и старша възраст, възпитаници на треньора Нина Маринова, показаха завидни резултати на дистанция 800 метра.

Като най-добри плувци в отделните възрастови групи се отличиха Боряна Петрова, Валентин Жеков, Светлана Ненчева и Светлозар Лалев. Специални награди получиха и двамата най-малки плувци – Ивайла Маринова – 8 г., и Станислав Канин – 9 г.

Наградите за участниците бяха осигурени от фирма "Уестингхауз" с любезното съдействие на г-н Боян Сеченски, представител за България.

Всички участници в Деня на дългото плуване бяха отличени с грамоти и получиха сувенири от АЕЦ "Козлодуй".

ПА

Акцентите в Спортния календар на КФСТ "Първа атомна" за 2005 г.

20-21 май: Участие в Международния максимаратон на атомните енергетици – Санкт Петербург, Русия.

8-12 юни: Участие в Световното работническо първенство – курортен комплекс "Албена".

19 юни: Участие в спортната програма по случай Деня на енергетика: минифутбол, тенис на корт, тенис на маса, плуване, маратон – от АЕЦ "Козлодуй" до Дома на енергетика, шах турнир и др.

Август: Масово преплуване на р. Дунав.

21-25 септември: Участие в Републиканската спартакиада на енергетиците в България – курортен комплекс "Албена".

БРОЙ I, 2005, ГОДИНА XV · ПЕРИОДИЧНО ИЗДАНИЕ НА “АЕЦ КОЗЛОДУЙ” ЕАД

ПЪРВА АТОМНА

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:

Козлодуй 3321
“АЕЦ Козлодуй” ЕАД
Информационен център
Отдел “Връзки с
обществеността”

тел.: 0973/ 7 21 00, 7 35 34
факс: 0973/ 7 60 19
www.kznp.org

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП:

Антоан Варджийски
Евелина Тодорова
Маргарита Каменова
Милен Кончовски
Наталия Рагева
Невена Маркова
Розина Русинова
Слава Маринова
Теменужка Рагулова

*При използване на
материали
от изданието,
позоваването на
“ПЪРВА АТОМНА”
е задължително!*